

Illustreret Tidende.

Nr. 184.]

Udkommer hver Søndag.

— Kjøbenhavn den 5. April 1863. —

2 Rdlr. Kvartalet.

[4de Bind.

Indhold.

Christian Gottlob Barth, af Chr. S. Kallar — Nogens Politik. — Tre ældre danske Ridderordener. — Digte fra Spanien, af P. C. Andersen. — Billedudstilling til Gratiisforeningens i Adelphi-Theatret i London d. 10de Marts 1863. — Fra en Rejse i Norge. V. — Erindringer fra Rhinen, af Dr. P. (Nuttet). — Tidsskildere. II. — Galvaniseret Jern. Tillæg: En Guldbe af Prindsesse Alexandras Indtog i London. — Fra forrige Aarsbunde. — Meddelelser af blandt Indhold. — Genealogisk Notits, af J. K.

Christian Gottlob Barth.

Denne Mand, som nu ogsaa har afsluttet sit raftløst virksomme Liv, var en af Nutidens mærkeligste Personligheder. Fra Mennesker have i deres Kreds udrettet mere end han; saa forenede saa forskjelligartede Talenter og Kundskaber, som dem, Barth besad; det mest Karakteristiske ved ham var, at han forstod at forbinde en død Gudsdygt og en levende Tro paa Kristus med en fra alt opfruet og pietistisk Væsen fjernet Bestemthed, og med en vittig, ubertiden endog skarpt Satire, konfneriske Anlæg med en høj Grad af Beskedenhed, og en utrættelig Arbejdsomhed med et næsten altid glad Sind. Han stod i Forbindelse med mangfoldige i Kirkens Tjeneste i Europa og Amerika navnkundige og ansete Mænd og med utallige over Hedningelandene adspredte Missionairer, og vedligeholdt denne Forbindelse ved en ubegribelig stadig Brevveksling. En stor Deel af Europas Monarcher havde prydet ham med Ordener; han glemte disse i en Bordskuffe, uden nogenstunde at bære dem; Videnskabernes Akademi i München optog ham som Medlem og Universitetet i Greifswald hædrede ham med den theologiske Doctorværdighed, men han blev ved indtil sin Død (den 12te November 1862) at være en folkelig Skribent, som søgte sin Læsekreds blandt Ungdommen og Missionsvennerne.

Christian Gottlob Barth var født i Stuttgart den 31te Juli 1799 i fattige Kaar. Hans Fader, en Malermester, døde tidlig fra Hustru og tre Børn, af hvilke Christian var det ældste. Familien hørte til den Kreds af alvorlige Christne, hvorpaa Württemberg var rig, der bente deres aandelige Næring fra de udmærkede Theologer: Meier, Dann, Bengel o. fl.; den nedarbejdede Tro slog tidlig Rødder i ham; Drengen ragede ogsaa over sine Jevnlinge ved sine Anlæg for Musik, Tegning og Poesi. Hans Studereaar i Tübingen faldt sammen med en stærk Bevægelse i den württembergiske Kirke. Bonden Michael Hahn, en høitbegavet Mand, hvis aandrige Tanker ere nedlagte i de efter hans Død samlede, ti Bind udgørende, Skrifter, havde valet et stærkt Nær, som truede med at blive separatistisk. Mangfoldige, som ikke kunde finde sig i den moderne Liturgi og i de vandede Psalmer, der havde afløst de gamle, hjærnesulde Sange, forlode Landet og udvandrede til Amerika og til — Rusland; Keiser Alexanders dengang paa det Gudelige hændte Sind havde bragt mange af de Opvakte i Württemberg den Tanke, at Rusland vilde blive et Fristed for Guds Riges nye Stikkelse. De hyppige Udvandringer bekymrede Regjeringsen; man vidste ikke ret, hvorledes man skulde standse Bevægelsen. Da var det, at Borgemeesteren G. W. Hofmann, en Mand, paa hvem Kong Wilhelm satte stor Pris, foresaaede Kongen til at give de i deres Samvittighed besværede Husbædre Tilladelse til at danne en særegen, dog aldeles lutherisk Menighed, Korntal (1819); dens Stiftelse, Ind-

rettninger, aandelige Liv og sædelige Bestaffenhed er et smukt Blad i Nutidens Kirkehistorie. Den i bureaukratiske Former stivnede Geistlighed laae fløjet til den givne Tilladelse, som dog bevarede mangfoldige fromme Mennesker fra at blive Separatister, og spaaede den uddannede Menighed ilde. I den Anledning skrev Barth som Student sit første Skrift, hvilket han, fuld af Vid og Mand, med Hentobning til den Mand, der var Menighedens Stifter og Velgjører, kaldte: „Hofmanns Draaber imod Troessvagbed“. Som Vicar eller Hjelpepræst i adskillige Egne af sit Fædreland kom han i Berøring med forskjellige Retninger af det kristelige Liv der. Hvor stærke end Modsetningerne vare imellem den gamle og den nye Opvættelse, imellem Michelianerne (asketisk-secularis) og Hernhutterne, hvor lidet end noget af Partierne kunde regne ham for deres Mand, saa stod Barth sig dog godt med de forskjellige troende Partier; thi de maatte erkende, at der var Sandhed og Alvor i hans Tro og Bekjendelse. En Rejse i Nordtyskland udbødte hans Blif og bragte ham i Samkøen med andre Kredse; da han var kommen tilbage, beriget med nye Erfaringer og med en Mæppe af selvtegnede Portraiter af mærkbare Personligheder, udgav han det Skrift, som i sin Tid gjorde megen Opsigt: „Süddeutsche Originalien“; han forstod der fortræffeligt, at afmale aandelige Physiognomier som Bengel, Dettlinger, Klattich o. fl., ligesom han i et andet Skrift, „De Troendes Genbed“, fastsætter Lygten over det Stæde, hvilket Guds Rige indtager over alle Partier. Alt rationalistisk vandet Væsen var Barth yderst imod, og han

bekæmpede det med megen Vittighed som Medarbejder i „Homiletisches-liturgisches Correspondenzblatt“, som da udgaves af Brand og Bombard. Paa den Tid kom han i Forbindelse med Schelling, Schubert, Ranke og Andre, der førte den nye Morgenrøde frem i Landets Rige; dog bevarede Barth sin Selvstændighed ligeoverfor Videnskabens Heroer.

Sine egentlige Laurear vandt han dog paa en anden Vej. Siden han var bleven Sognepræst i Möttingen (1824), blev han et Midtpunkt for de Troende i Landet. Her begyndte han at udgive det Calwer Missionsblad, som i over tredive Aar har været et af de populæreste Organer og en mægtig Vækker af Missionsinteressen; senere ogsaa samtidigt tre andre for Missionsfagen bestemte Blade. Den aarlige Indtægt herfor, 1000 Gylden, afgav han til Missions-selskabet i Basel. Ogsaa var han fra nu af fast knyttet til dette Selskab, paa hvis Fester han i over 40 Aar regelmæssig indfandt sig og altid vidste at tale vækkende, livlige, belærende og fornøielige Ord. I Nærheden af Möttingen ligger den lille By Calw. Nogle Mænd, med Barth i Spidsen, foresene sig der i Aaret 1829 om at udgive Tractater, oversætte af det Engelske: Millioner af saadanne kom omkring i Tyskland. Dette gav (1832) Anledning til Stiftelsen af den Calwer Forlagsforening, hvis Niemed først var, at forsyne Tyskland med gode Skolebøger. Foreningen gik ud fra den Grundsætning, at man ved Beregning af Prisen kun vilde tage Hensyn til hvad Papiret og Trykningen kostede; alle øvrige Udgifter, for Træsnit, Porto, Fragt, Honorar osv.

Dr. Christian Gottlob Barth.